

İstiklâl Marşı'nda Önvarsayım ve Önvarsayım Tetikleyicileri

Presupposition and Presupposition Triggers in the National Anthem

Yusuf SÖYLEMEZ¹

(Sorumlu Yazar-Corresponding Author)

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Fen-Edebiyat
Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Ağrı,
Türkiye

Department Turkish Language and Literature Ağrı
İbrahim Çeçen University, Ağrı, Türkiye

kiokagan@yandex.com

Berrin KASIMOĞLU DÖNMEZ²

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Fen-Edebiyat
Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Ağrı,
Türkiye

Ağrı İbrahim Çeçen University, Department Turkish
Language and Literature, Ağrı, Türkiye

berrin.kasimoglundonmez@gmail.com

Geliş Tarihi/Received 19.01.2024

Kabul Tarihi/Accepted 20.03.2024

Yayın Tarihi/Publication Date 21.05.2024

Atıf:

Söylemez, Y. & Kasimoğlu Dönmez, B.
(2024). İstiklâl Marşı'nda Önvarsayım
ve Önvarsayım Tetikleyicileri.
Turcology Research, 80, 188-201

Cite this article:

Söylemez, Y. & Kasimoğlu Dönmez, B.
(2024). Presupposition and
Presupposition Triggers in the National
Anthem. *Turcology Research*, 80, 188-
201

Öz

Sözce oluşturan/konuşan/yazar ve sözceye maruz kalan/dinleyen/okur arasında ortak bilgi birikiminin olması iletişimin sağlığı ve devamlılığı için gereklidir. Bu bilgiler kimi zaman sözce içinde açıkça söylenirken çoğu zaman açıkça söylenmemektedir. Sözce oluşturulurken göndericinin ve alıcının bildiği örtük bilgiye önvarsayım denir. Önvarsayım "konuşmacının sözcesinde açıkça dile getirmediği fakat sözcedeki sözlüksel ve sözdizimsel yapıya bağlı olarak ortaya çıkan, dinleyenin de kesin olarak bildiğini kabul ettiği bütün bilgiler" şeklinde tanımlanabilir. Önvarsayımlar genellikle tetikleyicilerine göre sınıflandırılır. Önvarsayım tetikleyicisi sözce içinde önvarsayım durumuna kaynaklık eden her bir söz birimi veya yapıdır.

Bu çalışmada, Türk milletinin millî marşı ve Türk milleti için önemli bir yere sahip İstiklâl Marşı'ndaki önvarsayımlar ve bu önvarsayımların tetikleyicileri ele alınmıştır. Çalışmanın amacı, Millî Mücadele zamanından günümüze içinde bir milletin ortak hafızasını barındıran bu metnin önvarsayımlarını ve önvarsayım tetikleyicilerini belirleyerek şiirin önvarsayımlar aracılığıyla verdiği mesajlar yanında, tarihsel ve kültürel kodları taşıyıcılığı üzerinde durmaktır. Çalışmada İstiklâl Marşı'nın tamamı incelenmiştir. Çalışma, nitel araştırma yöntemlerine göre yürütülmüştür. Araştırmanın verileri doküman incelemesi yöntemiyle toplanmış, elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. İstiklâl Marşı'nda varoluşsal (69), sözlüksel (50), yapısal (6), olgusal olmayan (3) ve karşı olgusal (2) önvarsayım tespit edilmiştir. Önvarsayımların ortaya çıkmasında dış gönderim (2), art gönderim (10) ve ön gönderimden (1) yararlandığı görülmüştür. Varoluşsal önvarsayımdan sonra en sık rastlanan önvarsayım türü olan sözlüksel önvarsayımın ortaya çıkmasında uzlaşım sal önvarsayım tetikleyicisi (24) en sık gözlenen tetikleyicidir. Uzlaşım sal önvarsayım tetikleyicilerinin sağladığı önvarsayımlarda önvarsayımın tespit edilmesi, sözcenin ya da metnin ait olduğu toplumun tüm yönlerine hâkim olmayı gerektirmektedir. Bu tetikleyicinin ortaya çıkardığı önvarsayımlar ayrı bir çalışmanın konusu olabilir.

Anahtar Kelimeler: İstiklâl Marşı, önvarsayım, önvarsayım tetikleyicisi.

Abstract

The existence of common knowledge between the speaker/writer and the speaker/listener/reader is necessary for the health and continuity of communication. While this information is sometimes explicitly stated in the utterance, it is usually not explicitly stated. The implicit knowledge known by the sender and the receiver during the construction of the utterance is called presupposition. Presupposition can be defined as "all the information that the speaker does not explicitly mention in the utterance, but which emerges depending on the lexical and syntactic structure of the utterance and which the listener accepts that he/she knows for certain". Presuppositions are usually classified according to their triggers. A presupposition trigger is each lexical unit or structure in the utterance that is the source of the presupposition.

This study discusses the presuppositions and triggers of these presuppositions in the National Anthem, which is the national anthem of the Turkish nation and has an important place for the Turkish nation. The study aims to determine the presuppositions and presupposition triggers of this text, which contains the common memory of a nation from the time of the National Struggle to the present day, and to emphasize the messages the poem conveys through presuppositions as well as its carrier of historical and cultural codes. In the study, the entire National Anthem was analyzed. The study was conducted according to qualitative research methods. The data of the study were collected by document analysis method and the data obtained were analyzed by descriptive analysis method. Existential (69), lexical (50), structural (6), non-factual (3), and counter-factual (2) presuppositions were identified in the National Anthem. In the emergence of presuppositions, it was seen that external reference (2), post-reference (10), and pre-reference (1) were utilized. The consensual presupposition trigger (24) is the most frequently observed in the emergence of the lexical presupposition, which is the most common type of presupposition after the existential presupposition. Identifying the presupposition in the presuppositions provided by consensual presupposition triggers requires a command of all aspects of the society to which the word or text belongs. The presuppositions generated by this trigger can be the subject of a separate study.

Keywords: National Anthem, presupposition, presupposition trigger.

Giriş

Sözce oluşturan/konuşan/yazar ve sözcüye maruz kalan/dinleyen/okur arasında ortak bir bilgi birikiminin olması iletişimin sağlığı ve devamlılığı için gereklidir. Bu bilgiler kimi zaman sözce içinde açıkça söylenirken çoğu zaman açıkça söylenmeyerek sözcüde örtük olarak yer alır. İşte sözcüde örtük olarak yer alan ve konuşanın bildiği, dinleyen tarafın da bildiği kabul edilen bilgiye *önvarsayım* denir (İmer, Kocaman ve Özsoy, 2011: 204).

Dilde *en az çaba yasası* dolayısıyla önvarsayımlara ihtiyaç duyulmakta veya önvarsayımlar ortaya çıkmaktadır. *Dilde ekonomi* olarak da adlandırılan bu yasaya göre esas olan “en az enerji ve malzeme sarf ederek en çok mesajı göndermek”tir (Gemalmaz, 1982: 38). Bu ekonomi, dilin fonetik yapısında meydana gelebileceği gibi sentaktik yapıda da görülebilir. Yani tasarruf bir sesle sağlanabileceği gibi bir yapı veya sözcük ile de sağlanabilir (Karaağaç, 2015: 55). Alıcının önceden bildiği varsayılan unsurların tümce içinde tamamen yer almadan tümcede sadece bazı ipuçları vasıtasıyla verilmesi durumu, yani önvarsayımlar da en az çabaya hizmet etmektedir ve dilin fonetik ya da sentaktik yapısında ortaya çıkan bir dil ekonomisi olarak görülebilir.

Bu çalışmanın amacı; İstiklâl Marşı’ndaki önvarsayımları ve önvarsayım tetikleyicilerini belirleyerek şiirin önvarsayımlar vasıtasıyla alıcıya verdiği mesajların yanı sıra, tarihsel ve kültürel kodları taşıyıcılığı üzerinde durmaktır.

Kavramsal Çerçeve

İnsanların temel ihtiyaçlarından biri birbirlerine ileti aktarımında bulunmaktır. Bu aktarım, iletişim olarak adlandırılmaktadır. İletişimin sağlanabilmesi için alıcının ve göndericinin ortak bilgilere sahip olması gerekir. Bu ortak bilgiler sözce içinde ifade edilmek zorunda değildir. Konuşucu alıcının da bildiğini düşündüğü bu bilgileri sözcüdeki bazı ipuçlarıyla alıcıya hissettirir. Sözcüde doğrudan yer almayan ve hissettirilen bu yapılar **önvarsayımlardır**. İletişimde devamlılığın ve tamamlayıcılığın sağlanabilmesi bu bilgilere bağlıdır.

Önvarsayımların ortaya çıkmasını sağlayan unsurlara ise **önvarsayım tetikleyicisi** denir. Önvarsayımların genellikle tetikleyicilerine bağlı farklı türleri mevcuttur. Bu tetikleyiciler dışında önvarsayım oluşturan yapılar ise bağdaşıklığı sağlayan **gönderimlerdir**.

İletişim ve İleti (Mesaj)

Düşünen bir varlık olan insan için düşündüklerini aktarmak ve anlaşılacak doğal bir ihtiyaçtır. İnsan, bu ihtiyacını karşılamak için sözlü ve sözsüz birçok yola başvurur. Sözel olarak konuşulup yazılırken sözsüz kısımda beden dilinden, jest ve mimiklerden faydalanılmış ve her koşulda kendini aktarmanın bir yolu bulunmuştur.

Gönderen/konuşucu/yazar ve alıcı/dinleyen/okur arasında gerçekleşen sözlü, yazılı veya daha farklı yöntemlerle (jest, mimik vb.) gerçekleştirilebilecek mesaj (ileti) aktarımı sürecine *iletişim* denir (Yılmaz, 2014: 58; Aksan, 2015: 44; İmer, Kocaman & Özsoy, 2011: 156). İletişim, bireyler arasında olabildiği gibi toplumsal bir yöne de sahiptir. Toplumun tarihsel ve kültürel yapısının gelecek nesillere aktarımı da bir mesaj olarak düşünülerek iletişimin bir parçası kabul edilebilir.

Sözlü ve yazılı iletişimdeki “mesaj iletme” esnasında tümcede doğrudan yer almayan fakat belli dilsel ve uzlaşımalsal unsurlar vasıtasıyla ortaya çıkan tümce dışı bilgiler vardır ve mesaj bu bilgilerin toplamıdır.

Önvarsayım

Üretici dönüşümsel dilbilgisi çalışmaları ile üzerinde daha derinlemesine inceleme yapılan *önvarsayımlar*, aslında dil felsefecileri tarafından ortaya atılmış ve önermenin doğruluk değerinin belirlenmesinde bir koşul olarak görülmüştür. Dilbilim açısından ise bunlar, tümcedeki sözlüksel ya da sözdizimsel yapıya bağlı olan örtük birimlerdir (Kıran, 2002: 222).

Stephen C. Levinson tarafından, *önvarsayım* kavramını 1892 yılında ünlü Alman mantıkçı Gottlob Frege’nin gündeme getirdiği belirtilir (2008, s.169). Frege tarafından, “bil-, hâlâ” gibi ifadelerin ve “özel adlar”ın sözce içinde bir ipucu verdiği söylenir ama bugünkü anlamıyla önvarsayımdan tam olarak söz edilmez (Sander, 2021: 12604). Buradaki örtüklüğü sağlayanın, alıcının sözcüde yer alanın dışındakini de bildiğini varsayan “gönderen/konuşan” olduğu söylenebilir.

George Yule önvarsayım için “Konuşanın bir ifadeye bulunmadan önce öyle olduğunu varsaydığı bir şeydir.” derken (1996: 26-27), L. Muthanna Khaleel bu kavramı “bir cümlemin veya ifadenin içine gömülü bir önermenin örtük bilgisini ifade eder.” şeklinde tanımlamaktadır, önvarsayımların dilsel yapılar ile dil dışı bağlamı ilişkilendirdiğini belirtir (2010: 523).

Oswald Ducrot tarafından (1980) önvarsayım, bir şeyi söylememiş gibi göstererek o şeyi söylemeyi sağlayan örtük bir biçim olduğu belirtilir. (Akt. Kıran, 2002: 225) Strawson da ifadelerin sadece kullanıldıkları bağlamda bir işlev kazandığına inanır ve gönderimin bağlam ile ilişkili olduğunu, bu bağlam içinde de bazı ifadeler açıkça kullanılsa bile bağlamın bu ifadeleri tamamlayacağını belirtir (Akt. Wolf, 1985: 94-126).

“>>” işareti “önvarsayar” anlamında kullanılmaktadır.

1(a) Emre artık şehre gelmiyor.

1(b) Emre önceden şehre geliyordu.

Sözcelerine bakıldığında 1(a)'daki sözcük konuşucu tarafından söylendiğinde 1(b)'deki bilgi örtük olarak 1(a)'daki sözcede vardır. Konuşucu sözcük oluştururken bu bilgiye dayanarak sözcesini oluşturmuştur (Kıran, 2002: 224-225).

İşte 1(b)'de gösterilen ve 1(a)'da örtük olarak yer alan bu sözcük *önvarsayımdır* ve **1(a)>> 1(b)** şeklinde gösterilir.

Önvarsayım kavramı, örtüklüğün sözcük veya sözcelem düzeyinde olması durumuna göre *anlambilimsel önvarsayım* ve *edibilimsel önvarsayım* olarak ayrılmaktadır (Kıran, 2002: 224-225; Yılmaz, 2021: 118).

Anlambilimsel önvarsayımda “doğruluk ve gerçeklik” önemlidir.

2(a) Mehmet'in kızı güzeldir.

>>2(b) Mehmet'in kızı var.

2(a)'daki sözcenin doğru olması durumunda 2(b)'deki sözcük önvarsayım olur. Fakat 2(a)'daki sözcenin verdiği bilgi doğru değilse, yani Emre'nin bir kızı yoksa dinleyenin “Emre'nin kızı yok ki!” şeklinde bir sözcük söylemesi mümkündür. Bu da 2(b)'deki önvarsayımın olmadığı anlamında gelir. Önvarsayılan şeyin doğru veya gerçek olmaması iletişimin pragmatik yönünden amacına hizmet etmemesine neden olur (Brinton ve Brinton, 2010: 149).

Anlambilimsel önvarsayımda sözcük olumsuzlansa, soru biçimine getirilse dahi önvarsayımlar sabittir. Bu duruma *olumsuzlama altında sabitlik* denmektedir (Yule, 1996: 26; Zengin, 2004: 82-83; Yılmaz, 2021: 118).

3(a) Gökçe uyudu.

3(b) Gökçe uyumadı.

3(c) Gökçe uyudu mu?

>>3(d) Gökçe diye biri var.

Edibilimsel önvarsayımda, konuşucunun sözcesindeki sözcükler ve dilsel yapılarla beraber bağlamın da büyük önemi vardır. Bir sözcüğü doğru yorumlayabilmek için bağlama ihtiyaç vardır. Bu noktada muhatapların bilgi paylaşımları, inançları, dünya görüşleri vb. önem arz eder (Khaleel, 2010: 524-525).

“Çocuk yere düştü.” sözcesi bağlamdan bağımsız olarak ele alınırsa, yani sadece sözcükler ve dilsel yapı değerlendirilirse bir çocuğun var olduğu ve yere düştüğü bilgisi önvarsayıdır. Sözcük edibilimsel bir yaklaşımla değerlendirilirse muhatapın kim olduğu, çocuğun nereden ve nasıl düştüğü, bunu söylerken söyleyenin sesinin tonunun ve yüz ifadesinin nasıl olduğu gibi bağlamsal diğer unsurların da hesaba katılması gerekecektir. Bu durumda da farklı önvarsayımlar ortaya çıkacaktır. Örneğin; çocuk yüksek bir yerden düştüyse ses tonu ve yüz ifadesi değişecek, sözcüğü duyan ya da yüz ifadesini gören, endişeyi veya korkuyu önvarsayacaktır.

Önvarsayım Türleri ve Tetikleyicileri

Önvarsayımın türleri ile ilgili farklı görüşler ve sınıflamalar ortaya konmuştur. Brinton ve Brinton tarafından, söz gruplarının, bağlamın dışında tek tek sözcüklerin de önvarsayımı taşıyabileceği veya tetikleyebileceği ifade edilir (Brinton & Brinton 2010: 149).

J. Meibauer önvarsayım türlerini *varoluşsal önvarsayım*, *gerçekçi önvarsayım*, *gerçekçi olmayan önvarsayım*, *sözlüksel önvarsayım* ve *yapısal önvarsayım* şeklinde sınıflandırmıştır (Meibauer 2001: 224-225).

G. Yule tarafından, sınıflandırma yaparken yalnızca potansiyel önvarsayım türlerinin ortaya konduğu ve önvarsayımların konuşmacının bulunduğu bağlamda gerçek önvarsayımlar olduğu belirtilmiştir (Yule 1996: 27).

Yule'nin önvarsayım sınıflaması aşağıdaki gibidir (Yule 1996: 27-29):

Varoluşsal Önvarsayım: İyelik yapıları, belirli isim tamlamaları, kişi zamirleri vb. unsurların bir kavramın veya varlığın mevcudiyetini bildirdiği önvarsayım türüdür.

4(a) Ceren kendine yeni bir telefon aldı.

>> Ceren adında biri var, onun yeni bir cep telefonu var.

Olgusal Önvarsayım: “farkında ol-, farkına var-, bil-, üzgün ol-, pişman ol-, memnun ol-, fark et-” gibi fiillerle sunulan bilgi ile ortaya çıkan ve bir gerçek olarak ele alınan önvarsayımlardır.

5(a) Annemin geldiğini biliyorum.

>> Annem geldi.

Olgusal Olmayan Önvarsayım: Doğru veya gerçek olmayan, sunulan bilginin ortaya çıkardığı önvarsayımdır. Bu önvarsayım “hayal et-, zannet-, farz et-, gibi yap-” vb. sözcükler ile sağlanır.

6(a) Onun üzgün olduğunu zannettim.

>> Üzgün değildi.

7(a) Zengin olduğumu farz et.

>> Zengin değilim.

Sözlüksel Önvarsayım: Bir biçimin belirtilen anlamıyla kullanıldığı durumlarda belirtilmeyen başka bir anlamı da içerdiği önvarsayımlardır. “dur-, bırak-, başla-, başlar-, yine, artık, hâlâ, daha” gibi sözcükler bu önvarsayımı sağlayan türde birimlerdir.

8(a) Kız ağlamayı bıraktı.

>> Kız daha önce ağlıyordu.

9(a) Öğrenci sınavı geçmeyi başaramadı.

>> Öğrenci sınavı geçmeyi denedi (Karaoğlu, 2021: 195).

Yapısal Önvarsayım: Belli kelime ve ifadeler dışında bilginin soru cümleleri gibi farklı yapılarla ele alınıp önvarsayımın bu şekilde sağlandığı durumlar vardır.

11(a) Buradan ne zaman ayrıldı?

>> Buradan ayrıldı.

Karşı Olgusal Önvarsayım: Önvarsayılan şeyin doğru veya gerçek olmadığı önvarsayım türüdür. “Eğer ... fiil-(y)sA” yapısı bu önvarsayımı sağlar.

12(a) Eğer burada olsaydı bizi güldürürdü.

>> Burada değil.

Önvarsayımı sağlayan, ona kaynaklık eden, yani önvarsayım üreten dilbilimsel ögeye *önvarsayım tetikleyicisi* denir (Levinson, 2008: 181; Khaleel, 2010: 28). Yule tarafından, önvarsayım sınıflandırması yapılırken bu, önvarsayımı sağlayan tetikleyicilerden hareketle yapılmış ve böylece önvarsayım tetikleyicileri de sayılan altı başlık altında verilmiştir (1996: 27-29).

Önvarsayım türlerinde olduğu gibi tetikleyicilerin sınıflandırılmasında kesin sınırlar koymak ve bunları tek bir sınıflandırmaya sığdırmak söz konusu değildir. Örneğin; araştırmacının “yapısal önvarsayım tetikleyicisi” olarak belirlediği bir tetikleyici, ortaya varoluşsal önvarsayım da içerebilmektedir. L. Muthana Khaleel; Levinson, Yule ve Karttunen’in sınıflandırmalarını temel alarak Levinson ve Yule’nin sınıflandırmasına yakın bir önvarsayım tetikleyicisi sınıflandırması yapılmıştır (2010: 529).

Gönderim

Bir metnin öğelerinin karşılıklı anlam ilişkilerini, dilsel bağlantılarının oluşturulmasını ve bu bağlantıların doğruluğunu sağlayan unsur *bağdaşıklık* olarak nitelendirilmektedir (Karatay, 2010: 374). Bağdaşıklığı sağlayan öğelerden biri olan *gönderim* “bir dil birimi ile onun dış dünyada gönderdiği varlık veya bir metindeki diğer dil birimleri, nesnelere, olaylar vb. ile ilişkisi” şeklinde tanımlanır (İmer, Kocaman ve Özsoy, 2011: 140). Bir metin için gönderim, metnin içinde geçen bir söz veya söz grubunun metinde tekrar edilmesi gereken durumlarda bunların yerine ve karşılığı olarak farklı söz veya söz gruplarının kullanılmasının yanı sıra, bazı söz veya söz gruplarıyla metnin dışındaki bir varlığın metne ve anlama dâhil edilmesidir (avys.omu.edu.tr. 2023). *Gönderim* söz veya söz gruplarıyla sağlanabileceği gibi kimi zaman eklerle de sağlanabilir. Günay, gönderimin gerekçesinin –önvarsayımında olduğu gibi- *dilde ekonomi (tutumluluk)* olduğunu ifade eder (2007: 76).

Metnin dışındaki herhangi bir durum, varlık, dil birimleri veya metne gönderimde bulunuluyorsa bu, *dış gönderimdir*. Metnin içindeki varlık veya dil birimlere yapılan gönderim *iç gönderim* olarak adlandırılır. *Ön gönderim* ve *art gönderim* birer iç gönderim türüdür (Alan, 2022: 3).

Ön gönderim, metnin içinde sonradan verilecek bir bilgiye, anlatılacak bir duruma veya varlığa yapılan gönderimken *art gönderim* metin içinde bir dil birimin kendisinden önce söylenmiş olan herhangi bir şeye gönderimde bulunmasıdır (Alan, 2022: 3). *Ön gönderim* ve *art gönderim* vasıtasıyla metin içinde aynı sözcükler sürekli tekrarlanmamış olur. Bu sayede metinde bağdaşıklık sağlanırken anlatım da daha akıcı hâle getirilir.

İstiklal Marşı’nda Önvarsayımlar ve Önvarsayım Tetikleyicileri

Mehmet Akif Ersoy tarafından yazılan ve 12 Mart 1921’de TBMM’de kabul edilen İstiklâl Marşı; Millî Mücadele Dönemi’nden itibaren Türk milletinde birleştirici ve bütünleştirici etkisi olan, bir milletin bütün ortak hafızasını, kültürel kodlarını barındıran önemli bir metindir.

“Kahraman Ordumuza” ithaf edilmiş bu eser; doğrudan söyledikleri, önvarsayımları sayesinde verdiği mesaj ve içerdiği kodlarla Türk milleti için önemini korur. Bu bölümde İstiklâl Marşı’ndaki önvarsayımlar ve bunların tetikleyicileri, Yule ve Khaleel’in sınıflandırmaları doğrultusunda ortaya konmuştur (1996: 30; 2010: 529). Bunlarla beraber bağımsız gönderim öğelerinden dış gönderim, art gönderim ve ön gönderimlerin ortaya çıkardığı önvarsayımlar da belirlenmiştir. (Tablo-1)

Tablo-1: Önvarsayım tetikleyicileri (Khaleel, 2010: 529)

Varoluşallar	Sözlüksel/ Sözcüksel Olanlar	Yapısal Olanlar
Kesin tanımlama/açıklama bildiren sözler ve söz grupları (mevcudiyet ortaya koyan sözler ve söz grupları)	Dolaylı fiiller	Ayrılabilen yapılar
	Olgusal ögeler	Soru yapıları
	Durum değişikliği fiilleri	Zamansal zarf tümcecikleri
	Yargı fiilleri	Karşılaştırma yapıları
	Karşı olgusal (Olgusal olmayan) fiiller	Karşı olgusal yapılar
	Uzlaşımsal ögeler	Kısıtlayıcı olmayan cümleler
	Yineleme/tekrara bildiren ifadeler	

Varoluşsal Önvarsayımlar ve Tetikleyicileri

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak

Korkma sözcüğü, bu şafaklar ve al sancak sıfat tamlamaları varoluşsal önvarsayım tetikleyicileridir.

Korkma>> korkan biri var, korkulan bir şey var.

Bu şafaklar>> şafaklar var, birden fazla şafak var

Al sancak>> rengi kırmızı olan sancak var

Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak

Yurdumun üstünde isim tamlamasında bulunan iyelik yapıları varoluşsal önvarsayım tetikleyicisidir ve “Ben varım, yurdum var, yurdumun üstü var.” sözcelerini önvarsayar.

yurdumun üstünde>> ben varım, benim yurdum var, yurdumun üstü var

O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak/O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Her iki mısradaki o zamiri art gönderimli olarak ilk mısradaki al sancak’ı önvarsayar ve varoluşsal önvarsayım oluşturur. Yine milletimin yıldızı isim tamlaması varoluşsal önvarsayım sağlamaktadır. Benim ifadesi de sözceyi söyleyenin var olduğunu önvarsayan bir tetikleyicidir.

O>> al sancak var.

Milletimin yıldızıdır>> ben varım, benim milletim var, benim milletimin yıldızı var

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!/ Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet, bu celâl?

Çehresini çatan birinin ya da bir şeyin olması, kızgın bir varlığı da önvarsayar.

Çatma>> kızgın biri/ bir şey var

Çehreni ifadesinde yer alan ikinci tekil şahıs iyelik eki varoluşsal önvarsayım oluşturur.

Çehreni>> çehren var

Dörtlüğün ilk mısrasında nazlı hilâl olarak kast edilen “bayrak”, yani yukarıda bahsedilen “al sancak” olduğundan burada art gönderimin sağladığı varoluşsal bir önvarsayım mevcuttur. Kahraman ırkıma ifadesindeki iyelik ekleri de varoluşsal önvarsayım oluşturmuştur. Sonrasındaki soru yapısı ise yapısal önvarsayım tetikleyicisi olmasına karşın varoluşsal önvarsayımı da sağlamıştır.

Ey nazlı hilâl>> nazlı hilâl var

Kahraman ırkıma>> ben varım, benim bir ırkım var, ırkımın kahramanlıkları var

Ne bu şiddet, bu celâl>> şiddet ve celâl var

Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl

Dökülen kanlarımız belirli söz grubundan “dökülen kanlar var” varoluşsal önvarsayımı sağlanmaktadır. Buradaki birinci çoğul şahıs iyelik eki art gönderimli olarak önceki satırlarda yer alan “kahraman ırk”ı önvarsaymaktadır.

Dökülen kanlarımız>> biz (kahraman ırk) varız, dökülen kanlarımız var

Hakkıdır, Hakk’a tapan milletimin istiklâl.

Hakk’a tapan milletimin hakkı isim tamlaması, “Hakk var”, “Hakk’a tapan milletim var” ve “Hakk’a tapan milletimin hakkı” var sözcelerini önvarsayar.

Hakk>> Hakk var

Hakkıdır, Hakk’a tapan milletimin>> Hakk’a tapan milletim var, Hakk’a tapan milletimin hakkı var

Hangi çılğın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!

Hangi çılğın bana zincir vuracakmış soru tümcesi yapısal önvarsayım tetikleyicisidir fakat burada varoluşsal bir önvarsayım da sağlamıştır.

Hangi çılğın bana zincir vuracakmış>> bana zincir vurmak isteyen bir çılğın var

Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım

Bendimi>> bendim var

Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Dağları>> dağlar var

Enginlere>> enginler var

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar

Bu mısradaki “Garbın âfâkı” ve “çelik zırhlı duvar” tamlamaları varoluşsal önvarsayım oluşturmaktadır.

Garbın âfâkı>> Garbın ufukları var

Çelik zırhlı duvar>> çelik zırhlı duvar var

Sarmışsa ifadesindeki –sa şart kipi eki karşı olgusal önvarsayım tetikleyicisi olarak görünmesine karşın burada varoluşsal önvarsayım sağlamıştır.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar>> Garbın afâkını saran çelik zırhlı duvar var

Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir îmânı boğar

Korkma>> korkan biri var, onun korktuğu bir şey var

Böyle bir iman>> böyle bir iman var

“Medeniyet!” dediğin tek dişi kalmış canavar

Medeniyet dediğin>> sen varsın, medeniyet dediğin bir şey var

Tek dişi kalmış canavar>> canavar var, canavarın dişleri var, canavarın dişlerinden kalan bir tane var

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın

Arkadaş hitabında bu hitabın muhatabı olan bir arkadaşın varlığı önvarsayılmaktadır. Burada da şiirin ilk mısrasındaki gibi emir yapısı ile varoluşsal önvarsayım sağlanmıştır. Yurduma ifadesi de birinci tekil şahıs iyelik eki ile varoluşsal bir önvarsayımı sağlamaktadır. Bahsedilen yurt, önceki mısralarda geçen ırkın yurdu, yani Türk ırkının yurdudur.

Arkadaş>> arkadaş var

Alçakları>> alçaklar var

Yurduma>> yurdum var

Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın

Gövdeni>> gövden var

Bu hayâsızca akın tamlaması varoluşsal önvarsayım sağlamaktadır.

Hayasızca akın>> hayasız bir akın var

Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...

Va'dettiği günler>> vaat edilen günler var

Bastığın yerleri “toprak!” diyerek geçme, tanı!

“Bastığın yerler” tamlaması varoluşsal önvarsayım sağlar.

Bastığın yerler>> bastığın yerler var

Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.

Binlerce kefensiz yatanı>> binlerce kefensiz yatan (şehitler) var

Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı

Sen>> sen varsın

Şehit oğlusun>> şehit var, şehidin oğlu var

Atanı>> sen varsın, senin atan var

Verme, dünyâları alsan da bu cennet vatanı

Bu cennet vatanı>> cennet gibi vatan var

Şühedâ fışkıracak, toprağı sıksan, şühedâ

Şühedâ fışkıracak toprağı>> şehitlerin fışkıracığı toprak var

Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ

Bu mısradaki bütün sözcüğü niceleyici bir varoluşsal önvarsayım tetikleyicisidir.

bütün varımı>> birden fazla şeyim var

Hudâ sözcüğü de art gönderimli olarak ikinci dürtlüğün sonundaki “Hakk”ı önvarsaymaktadır.

Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ.

Vatanımdan>> vatanım var

Ruhumun senden, ilâhî, şudur ancak emeli

şudur sözcüğü ön gönderimli olarak sonraki cümleyi işaret etmektedir. -Dİr ancak yapısal önvarsayım tetikleyicisi ise “emeli” ifadesi ile birleşerek “bir tek amacı var” sözcüsünü önvarsayar. Bu iki önvarsayım tetikleyicisi birleşerek “Benim

ilâhî'den istediğim bir şey var." varoluşsal önvarsayımını sağlamaktadır. İlâhî sözcüğü art gönderimli olarak daha önceki mısralarda yer alan "Hakk" ve "Hudâ"yı önvarsayar.

Ruhumun senden, İlâhî, şudur ancak emeli>> İlâhî var, benim ilâhî'den istediğim bir şey var

Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli

Mabedimin göğsü>> mabedim var, mabedimin göğsü var

Namahrem eli>> namahrem var, namahrem eli var

Bu ezanlar-ki şehâdetleri dinin temeli

Bu ezanlar>> ezanlar var

Şehadetleri>> ezanların şehadetleri var

Dinin temeli>> din var, o dinin temeli var

O zaman vecd ile bin secde eder –varsa- taşım

Taşım ifadesindeki iyelik eki varoluşsal önvarsayım tetikleyicisidir fakat bu ifadeden önce gelen varsa şartlı yapısı taşın varlığı konusunda bir belirsizlik ortaya koyduğundan buradaki iyelik yapısı varoluşsal önvarsayımı ortaya çıkarmaz. Bu sözceden anlaşılacağı üzere önvarsayım tetikleyicileri her zaman bir önvarsayımı ortaya çıkarmayabilir. Sözcenin bütünü ve bağlamı önvarsayımın oluşmasında bir etken olarak göz önünde bulundurulmalıdır.

Her cerihamdan, ilâhî, boşanıp kanlı yaşım

Her niceleme ifadesi varoluşsal önvarsayım tetikleyicisidir.

Her cerihamdan>> birden fazla ceriham (yaram) var

Fışkırır rûh-i mücerred gibi yerden na'sım

Na'sım>> naaşım var

O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.

Arş>> arş var

Başım>> ben varım, benim başım var

Sözlüksel Önvarsayımlar ve Tetikleyicileri

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak/Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.

Dörtlüğün ilk mısrasındaki sönmez sözcüğü sözlükteki temel anlamı dışında, "varlığını devam ettirir" manasıyla kullanılmıştır ve sözlüksel önvarsayım tetikleyicisidir. Bayrağın ve bayrağın temsil ettiği devletin varlığını devam ettireceğini önvarsayar.

Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak>> bu şafaklarda yüzen al sancak var olmaya, dalgalanmaya devam eder.

Bu şafaklarda ifadesindeki bu işaret sıfatı "başka şafaklar da var" sözcüsünü önvarsayar.

Bu şafaklarda>> başka şafaklar var

al sancak söz grubu sözlüksel önvarsayım tetikleyicilerinden uzlaşımsal tetikleyicidir ve "Türk bayrağı" nı önvarsayar. Toplumsal uzlaşma neticesinde, sancağın "al" olması o sancak uğruna dökülen kanları da önvarsayar.

Al sancak>> uğruna dökülen kanlarla kırmızı olan bayrak, Türk bayrağı

Toplumsal uzlaşma ile Türk milletinin belleğinde sancak, orduların sancaklarının olması sebebiyle "ordu"yu önvarsayar. Aynı şekilde ocak da "milleti"ni önvarsayar. Biri olmadan diğeri olmaz. Yurdun üstünde tüten en son ocak, yani tek bir Türk kalmayana kadar sancak dalgalanmaya devam edecektir.

Al sancak>> Türk bayrağı, Türk ordusu

Ocak>> Türk milleti

Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;/Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.>> Tek bir Türk kalmayana kadar sancak dalgalanmaya devam edecektir.

O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak

Milletimin yıldızı isim tamlaması varoluşsal önvarsayım sağlamakla beraber uzlaşımsal olarak "Türk bayrağını" da önvarsaymaktadır. Aynı ifade art gönderimli olarak ilk dörtlükteki "al sancak"ı da önvarsaymaktadır.

Milletimin yıldızı>> devletimin bayrağı, Türk milletinin bayrağı, al sancak

Parlayacak ifadesi burada "parla-" sözcüğünün sözlük anlamı dışında "varlığını devam ettirme" anlamıyla kullanılan ve "-acak" gelecek zaman yapısıyla bir araya gelerek kendinden önce gelen milletimin yıldızı ifadesi ile bayrağın, yani devletin varlığını devam ettireceğini, bayrağın indirilemeyeceğini önvarsayan sözlüksel bir önvarsayım tetikleyicisidir. Şiirin yazıldığı dönemde devlet, Osmanlı'dır ve Osmanlı Devleti'nin kullandığı bayraklar arasında ay ve yıldız olan bayraklar vardır. III. Mustafa döneminden itibaren ay ve yıldız, devlet sembolü olarak kullanılmıştır (Çetin, 2022: 84).

O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak>> devlet varlığını devam ettirecek

O benimdir, o benim milletimindir ancak.

ancak sözcüğü sözlüksel önvarsayım tetikleyicilerindedir ve “başka milletin değildir, başkası ona sahip olamaz” sözcüsünü önvarsayacak şekilde kullanılmıştır.

benim milletimindir ancak>> başka milletin değildir, başkası ona sahip olamaz.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!

Bu mısradaki nazlı hilâl, Türk bayrağını sözlüksel olarak önvarsayar. Türk bayrağındaki hilâl, İslâm’ın sembolü olduğundan uzlaşım olarak “İslâm” da önvarsayılmaktadır. Bu ifade art gönderimli olarak ilk dörtlüğün birinci mısrasındaki “al sancak”ı da önvarsaymaktadır.

Nazlı hilâl>> al sancak, Türk bayrağı, İslâmiyet
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet, bu celâl?

Burada kahraman ırk uzlaşım olarak “Türk ırkı”dır. Türkler tarih boyunca pek çok devletle mücedaleye girmiş ve galip gelmiştir. Alınan her galibiyet bir kahramanlık olarak görülmekte ve bu ifadede uzlaşım olarak bu galibiyetlerin hepsi önvarsayılmaktadır.

Hakkıdır, Hakk’a tapan milletimin istiklâl.

Hakk, İslâm dininde yaratıcı olan “Allah”ı önvarsaymaktadır.

Hakk>> Allah

Hakk’a tapan millet ile Türk milleti önvarsayar. Türklerde tarih boyunca din, milletin yaşamından ayrılmaz bir parça olmuş ve devlet yönetimine de etki etmiştir. 11. yüzyıldan beri İslâm dinini benimsemiş olan Türk milleti, halifeliğin Osmanlı’ya geçmesi ile de onun resmi temsilci olmuşlardır. Bu uzun süreçte din ve kültür iç içe geçmiş ve neticede “Türk Müslümanlığı” ortaya çıkmıştır. Bu kavram, Türklerin anlayış ve görüşlerini yansıtan bir Müslümanlığı ifade etmektedir (Açıkgöz, 2000: 39-42). Hakka tapan millet ile de bu kavram önvarsayılmaktadır.

Bu sözce, “özgürlüğün Allah’a inananların hakkı olduğunu” uzlaşım olarak önvarsaymaktadır. Hud suresinin 2. ve 26. ayetleri, Rad suresinin 36. ve Ankebut suresinin 56. ayetleri Allah’tan başkasına kulluk etmemek gerektiği üzerindedir (kuran.diyaret.gov.tr. 2003). Müslüman, Allah’tan başka kimseye kulluk etmez, bağımsızdır.

Hangi çalgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!

Burada soru yapısıyla birleşen şaşarım ifadesi “kimse özgürlüğüme engel olamaz” sözcüsünü önvarsayar.

Hangi çalgın bana zincir vuracakmış, şaşarım>> kimse özgürlüğüme engel olamaz

Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım

Uzlaşım olarak buradaki bent “düşman kuvvetleri/ İtilaf Devletleri”dir ve sözlüksel bir önvarsayım sağlamaktadır.

Bent>> düşman kuvvetleri

Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Yırtarım dağları ifadesi “Türklerin Ergenekon’da demir dağı eriterek aşması” olayını uzlaşım olarak önvarsaymakta ve sözlüksel önvarsayım oluşturmaktadır. Bu, önvarsayımların kültürel kodları barındırması ve taşımaları görebilmek açısından dikkate değer örneklerden biridir.

Garb’ın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar

Bu mısradaki Garb sözcüğü yön anlamının dışında “Batı medeniyeti” manasıyla kullanılmıştır. Uzlaşım olarak sanayileşme ve makineleşme ile ilerleyen Batı devletlerini, yani bağlam göz önüne alındığında İtilaf Devletleri’ni önvarsayan sözlüksel bir önvarsayım tetikleyicisidir. Çelik zırhlı duvar ile de “sanayileşme ve makineleşme, bunun beraberinde getirdiği güçlü silahlar” önvarsayılmaktadır.

Garb>> Batı medeniyeti, İtilaf Devletleri

Çelik zırhlı duvar>> sanayileşme ve makineleşme, bunun beraberinde getirdiği güçlü silahlar

Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar

Ulusun ifadesi sözlüksel tetikleyici olarak “yücesin, büyüsun” anlamıyla “Türk milleti/ırkı yücedir” sözcüsünü önvarsayar, üçüncü tekil şahıs emir kipi eki almış bir ifade şeklinde değerlendirildiğinde “Batı medeniyeti, İtilaf Devletleri köpektir, ulur” sözcüsünü uzlaşım olarak önvarsaymaktadır. Akif, ifadeyi her iki anlama da gelecek şekilde kullanarak iki farklı durumu önvarsaymış ve anlatımına güç katmıştır.

Ulusun>> Türk milleti yücedir

Ulusun>> Batı medeniyeti köpek gibidir, ulur

“Medeniyet!” dediğin tek dişi kalmış canavar.

Medeniyet dediğin ifadesi bir önceki mısradaki yer alan “Garb” sözcüğünü art gönderimli olarak önvarsaymakla beraber “Batı, medeniyetle eşdeğerdir.” sözcüsünü de önvarsaymaktadır.

Medeniyet dediğin>> Garp (bağlamsal olarak İtilaf Devletleri)

Medeniyet dediğin>> Batı medeniyetle eşdeğerdir.

Bu mısra bir tamlamadır ve bütün olarak Osmanlı Devleti'ni işgal eden İtilaf Devletleri'ni sözlüksel olarak önvarsayan uzlaşım bir tetikleyicidir. İtilaf Devletleri savaşın başlarında oldukça kalabalıktır. Osmanlı'yı paylaşmak isteyenlerin ve savaşın sayıları da fazladır: İtalyanlar, Fransızlar, İngilizler, Yunanlar, Ruslar ve Ermeniler. Millî Mücadele ile bu devletler teker teker yurttan atılmış ve geriye Batı Cephesi'nde mücadele edilen Yunanlar kalmıştır. Bu durumda, uzlaşım bir canavar ile önvarsayılan İtilaf Devletleri'dir. Bu canavarın dışları ile önvarsayılan İtalyanlar, Fransızlar, İngilizler, Yunanlar, Ruslar ve Ermeniler iken kalan tek dış ile önvarsayılan Yunanlardır.

Canavar>> İtilaf devletleri

Tek dış>> İtilaf Devletleri içinde Millî Mücadele'nin son anına kadar savaşın Yunanlar

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın

Arkadaş sözü sözlüksel önvarsayım sağlar. Bağlamı düşündüğümüzde metin, Millî Mücadele döneminde oluşturulmuştur ve arkadaş, savaşın Türk milletinin ordusu, ordudaki askeridir.

Arkadaş>> ordu/asker

Alçaklar ifadesi uzlaşım bir olarak "işgal kuvvetleri/İtilaf Devletleri" önerisini önvarsayar.

Alçaklar>> düşman, işgal kuvvetleri/İtilaf Devletleri

Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın

mısrasındaki dursun sözcüğü durum değişikliği fiilidir ve sözlüksel önvarsayım sağlayan bir tetikleyicidir. Bu sözlüksel tetikleyici aynı zamanda varoluşsal önvarsayım da sağlamıştır.

Dursun bu hayâsızca akın>> hayâsızca akın var ve devam ediyor

Hayâsızca akın ifadesi "savaş ahlakının olmadığı"ni uzlaşım bir olarak önvarsaymaktadır. Savaşlarda savaş ahlakına uyulması gerekirken Millî Mücadele'de İtilaf Devletleri'nin buna uygun savaşmadıkları önvarsayılmaktadır.

Hayâsızca akın>> savaş ahlakından uzak bir akın gerçekleşiyor

Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın

Va'dettiği günler tamlaması uzlaşım bir olarak Kur'an'ın Tevbe suresi 111. ayeti olan "Allah, kendi yolunda çarpışırken öldüren ve öldürülen müminlerin canlarını ve mallarını, karşılığında cennet vermek üzere satın almıştır. Bu, Allah'ın Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da yer almış gerçek bir vaadidir. Kim Allah'tan daha fazla sözüne bağlı olabilir!" ayetini önvarsaymaktadır (kuran.diyar.net.gov.tr 2023). Burada metnin dışında başka bir metne gönderimde bulunulduğundan dış gönderim de mevcuttur.

Kur'an'daki birçok ayette¹ Allah'ın, kullarına vermeyi va'dettiği her mükâfatı vereceğine ve bundan şüphe edilmemesi gerektiğine dair ifadeler yer almaktadır. Vatanını ve dinini namahremden korumaya çalışanlar için de va'dedilen gün, mücadelenin kazanılacağı gündür. Bu bağlamda doğacaktır sana va'dettiği günler ifadesi "Şüphesiz, kurtuluş günü gelecek" sözcesini önvarsayar.

Doğacaktır sana va'dettiği günler>> Şüphesiz, kurtuluş günü gelecek.

Kim bilir, belki yarın... belki yarından da yakın.

Belki sözlüksel önvarsayım tetikleyicisi "kesin olarak bilinmez" önerisini önvarsayar.

Belki yarın>> yarın olmayabilir

Belki yarından da yakın>> yarından yakın olmayabilir

Düşün altındaki binlerce kefensiz yatani.

Kefensiz yatani söz grubu "şehitler"i önvarsayacak şekilde kullanılmış toplumsal uzlaşım dayalı sözlüksel bir önvarsayım tetikleyicisidir. Savaş sırasında şehit düşen birçok askerimizin kefeni dahi olmamıştır ve bu, toplumsal hafızada yer edinmiştir. Aynı ifade "vatan uğruna can veren/verecek bir millet"i de önvarsaymaktadır.

Kefensiz yatani>> şehitler, vatan uğruna can veren bir millet

Câni, cânânı bütün varımı alsın da Hüdâ/ Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ.

Buradaki tek edatı "sadece" anlamındadır ve kendinden önceki mısra ile aynı bağlamda düşünüldüğünde önceki mısradaki de bağlacının da etkisiyle yaratıcıdan istenen tek şeyin vatandan ayrı düşünülmemek olduğu, bunun dışındaki her şeye razı olduğu önvarsayımını ortaya çıkarır.

Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ>> Yaratıcıdan istediğim tek şey beni vatanımdan ayrı düşünmemesidir ve bunun dışındaki her şeye razıyım, yaratıcı her şeyimi alabilir.

¹ Âli İmran: 9, 194; Nisâ: 122; Yunus: 4,55; Hûd: 45; İsrâ: 108; Meryem: 61; Kasa: 13; Rûm: 6,60; Fâtır: 5; Zümer: 20; Mü'min: 55. <https://www.kuranvemeali.com/vaad-ile-ilgili-ayetler> E.T: 18.10.2023.

Ruhumun senden İlâhi, şudur ancak emeli

mısrasında ancak sözcüğü sözlüksel önvarsayım tetikleyicidir. Burada “*ruhumun ilâhiden bir tek isteği var*” sözcüsünü önvarsayar.

Ruhumun senden İlâhi, şudur ancak emeli>> ruhumun ilâhiden bir tek isteği var.

Değmesin ma’bedimin göğsüne nâ-mahrem eli

Nâ-mahrem ifadesi art gönderimli olarak garp sözcüğünü önvarsayar. Yani nâ-mahrem ifadesi ile Müslüman olmayan Batı milletleri, metnin bağlamını düşünürsek İtilâf Devletleri önvarsayılır.

Nâ-mahrem>> İtilaf Devletleri

Mabedin göğsünün olmasından onun bir kadın olarak tasvir edildiği anlaşılmaktadır. İslam’da kadın namustur ve ona değen namahrem eli, namusa saldırıdır. Bu mısra nâ-mahrem ile mahrem olanı da hatırlatıp ikisini karşılaştırarak “dinsel farklılık”ı da önvarsaymaktadır.

Değmesin ma’bedimin göğsüne nâ-mahrem eli>> düşman namusa saldırıyor

Nâ-mahrem>> Müslüman olanlar ve olmayanlar, dinsel farklılık

Bu ezanlar-ki şehâdetleri dînin temeli

Şehâdetleri dinin temeli ifadesi manevî uzlaşıya dayalı olan sözlüksel önvarsayım tetikleyicisidir. “*İslâmın beş şartından biri şhadettir ve şehâdetle Müslüman olduğu için bu, dinin temelidir.*” sözcüsünü önvarsayar.

Şehâdetleri dînin temeli>> İslam’ın beş şartından biri şhadettir ve şehâdetle Müslüman olduğu için bu, dinin temelidir.

O zaman yükselerek Arş’a değer, belki başım

Arş’a değer belki>> değmeyebilir de

Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.

Artık sözcüğü yinelemeli/tekrar bildiren sözlüksel önvarsayım tetikleyicileri içinde yer alır ve daha önce kanların helâl olmadığını önvarsayar.

Olsun artık>> daha önce olmadı

Yapısal Önvarsayımlar ve Tetikleyicileri

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak/ Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.

-mAdAn zarf-fiil yapısı sözcüğe öncelik sonralık ilişkisi katan zarf tümcecigidir ve yapısal bir önvarsayım sağlamıştır.

Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;/Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.>> yurdumun üstünde tüten en son ocak sönünce al sancak söner.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.

-den beridir zamansal tümcecik önvarsayım tetikleyicisidir ve “daha önce de hür yaşıyordum”u önvarsayar. “Ezel” ile birleşerek de öncesi ve sonrası belli olmayan bir zamandan, yani ruhların yaratıldığı ve Allah’tan başkasına kul olmayacaklarına dair söz verdikleri zamandan beri hür yaşandığı önvarsayımını sağlamıştır.

Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!

Hangi çılgın bana zincir vuracakmış soru tümcesi yapısal önvarsayım tetikleyicisidir ve “özgürlüğüme engel olmak isteyen çılgındır”ı önvarsayar.

Hangi çılgın bana zincir vuracakmış>> özgürlüğüme engel olmak isteyen çılgındır

Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı boğar/ “Medeniyet!” dediğin tek dişi kalmış canavar?

Buradaki soru yapısı, yapısal önvarsayım tetikleyicisidir.

Nasıl böyle bir imânı boğar,/ “Medeniyet!” dediğin tek dişi kalmış canavar?>> medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar böyle bir imânı boğamaz.

Doğacaktır sana va’dettiği günler Hakk’ın...

Doğacaktır ifadesindeki -Dir bildirme kipi yapısı “kesinlikle doğacak” sözcüsünü önvarsayar.

Doğacaktır>> kesinlikle doğacak

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?

Kim -mAz ki yapısı burada “ol-” fiili ile birleşerek sözcüde yapısal önvarsayım tetikleyicisi olarak kullanılmıştır.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?>> Herkes bu cennet vatan uğruna feda olur.

Olgusal Olmayan Önvarsayımlar ve Tetikleyicileri

Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!

vuracakmış ifadesindeki -miş yapısı, burada geçmiş zamanı işaret etmez. -AcAk ve -miş ekleri beraber kullanıldıkları zaman, bağlam gereği uzlaşımsal olarak “küçümseme, inanmama” anlamlarını da içinde barındırır. Aynı zamanda

gerçekleşmemiş bir durumu da ifade eden bu ek olgusal olmayan önvarsayım tetikleyicisi olarak “Kimse bana zincir vuramaz/vuramadı.” sözcüsünü önvarsayar.

Hangi çilgin bana zincir vuracaktı? Şaşarım!>> Kimse bana zincir vuramaz/vuramadı.

Bastığın yerleri “toprak!” diyerek geçme, tanı!

Bu mısradaki geçen diyerek zarf-fiili yapısal önvarsayım tetikleyicisi olarak sınıflandırılmış fakat burada bu tetikleyici olgusal olmayan bir önvarsayımı sağlamıştır.

Bastığın yerleri “toprak!” diyerek geçme>> Bastığın yerler sıradan toprak değil.

O zaman vecd ile bin secde eder –varsa- taşım

Bu mısradaki varsa sözcüğü yapısal tetikleyicilerden karşı olgusal önvarsayım tetikleyicisidir fakat olgusal olmayan bir önvarsayım sağlamıştır. Çünkü önceki dörtlüklerde şehitlerden bahsedilirken onların kefensiz yattıkları durumu, bir mezarlarının bile olmadığı önvarsayılmıştır. Burada da şehitler adına bir konuşma vardır ve “mezar taşım yok, olsa bin secde eder.” önvarsayımı sağlanmıştır.

O zaman vecd ile bin secde eder –varsa- taşım>> Taşım/mezarım yok.

Karşı Olgusal Önvarsayımlar ve Tetikleyicileri

O zaman vecd ile bin secde eder –varsa- taşım/... O zaman yükselerek Arş’a değer belki, başım.

O zaman tamlaması bir önceki dörtlükte yer alan “Değmesin ma’bedimin göğsüne nâ-mahrem eli! / Bu ezanlar-ki şehâdetleri dînin temeli / Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.” mısralarına art gönderimde bulunmanın dışında karşı olgusal bir önvarsayımı tetikler.

O zaman ...bin secde eder/arşa değer>> başka zaman/bunlar olmazsa bin secde etmez, başka zaman/bunlar olmazsa başım arşa değmez

Tartışma

Çalışmada, daha önce bu konu ile ilgili yapılan çalışmalardan Karaoğlu’nun çalışmasında (2021) olduğu gibi Yule’nin önvarsayım türleri esas alınmış olmakla beraber Meibauer’in tasnifine de değinilmiş; kavramsal çerçevede, önvarsayım türleri veya tetikleyicileri içinde sayılmasa da önvarsayım oluşturduğu bilinen gönderim öğelerine de yer verilmiştir.

Önvarsayım konusu ile ilgili Türkçe alanyazında bu çalışma dışında belirlenebilen metin temelli çalışma sayısı sınırlıdır: Karaoğlu (2021) ve Aydoğdu (2023). Aydoğdu’nun (2023) çalışması, bu çalışmanın bildiri olarak sunulmasından sonra yayımlanmıştır.

Önvarsayım konusuyla ilgili çalışmalar genellikle sözcükler üzerinden (Korkut 2012) veya kavramsal çerçeve üzerinden (Yılmaz 2021) yürütülmüştür. Bu çalışmanın metin üzerinden yürütülmesi, birçok yapı biriminin ve sözcüğün hangi şekillerde, hangi önvarsayımları sağlayabildiğini göstermesi, metindeki tek tek önvarsayımların yanında birçok ifadenin sağladığı genel önvarsayımları ortaya koyması ve bu önvarsayımlardan genel bir iletiye ulaşılması bakımından önem arz etmektedir.

Uzlaşım tetikleyicilerin sağladığı önvarsayımlarda, önvarsayımın tespit edilmesi sözcenin ya da metnin ait olduğu toplumun tarihî, sosyal, kültürel, ekonomik vb. yönlerine hâkim olunmasını gerektirmektedir. Bu nedenle bu tetikleyici ve ortaya çıkardığı önvarsayımlar başlı başına bir çalışmanın konusu hâline getirilebilir.

Sonuç

İletişim sırasında açıkça söylenmeyen ve örtük olarak sözcede var olan bilgileri niteleyen önvarsayımlar, iletişimin sağlıklı olabilmesinin bir ön koşuludur. Önvarsayım sadece semantik ve sentaktik yapıdan çıkarılabileceği gibi bağlam da önvarsayım için önemli bir etkidir.

Millî Mücadele yıllarında yazılan ve bu bağlamın izlerini taşıyan İstiklâl Marşı’nda, *varoluşsal* (50), *sözlüksel* (42), *yapısal* (6), *olgusal olmayan* (3) ve *karşı olgusal* (2) önvarsayım türleri bulunmaktadır. Dış gönderim (2), art gönderim (10) ve ön gönderimlerin (1) de önvarsayım sağladığı görülmüştür. Marşta en fazla *varoluşsal* önvarsayım ve tetikleyicisi bulunurken en az bulunan önvarsayım türü *karşı olgusal*’dır. En az karşı olgusal önvarsayım olması, metnin dönemin gerçeklerini yansıtacak şekilde yazılmış olmasına bağlanabilir.

Uzlaşım önvarsayım tetikleyicileri, tarihsel olayların ve durumların aktarımıyla kültürel kodların taşıyıcılığında temel önvarsayım tetikleyicisidir ve İstiklâl Marşı’nda yirmi dört yerde bu tetikleyicinin sağladığı önvarsayımlar mevcuttur. *Milletimin yıldızı* tamlamasının Türk bayrağını, *çiğnenip aşılması gereken bendin, alçaklar, nâmahrem* ifadelerinin düşman kuvveti olan İtilâf Devletleri’ni, *yırtarım dağları* tamlamasının Ergenekon’da Türklerin demir dağı eritmesini, *kefensiz yatanların* şehitleri önvarsayması Türk milletinin tarihini ve kültürünü ortaya koyan, uzlaşya dayalı unsurlara örnek gösterilebilir. Bu önvarsayım tetikleyicisinden hareketle şiirde genel bir “Türk milleti/ırkı/yurdu”, “Müslüman”, “düşman”,

“bağımsızlık”, “savaşın amacı” önvaryımlarına ulaşılır: “Al sancak, ocak, milletimin yıldızı, kahraman ırkım, Hakk’a tapan milletim, ulusun, yurduma, , bastığın yerleri toprak diyerek geçme, cennet vatan, vatanımdan, yurdumun üstü, ırkıma yok izmihlâl, hür yaşamı bayrağım” ifadeleri *Türk milleti/ırkı/yurdu’nu*; “Hakk, Hakk’a tapan millet, iman dolu göğsüm, böyle bir iman, va’dettiği günler Hakk’ın, kefensiz yatan, şehîd oğlu, şühedâ, Hüdâ, İlâhî, mabedimin göğsü, ezanlar, şehâdetleri dinin temeli, bin secde eder,” ifadeleri *Müslümanlığı*; “Hangi çılgin, Garp, ulusun, medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar, alçaklar, hayasızca akın, nâ-mahrem eli” ifadeleri *düşman olan İtilâf Devletleri’ni*; “sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak, benim milletimin yıldızıdır parlayacak, benim milletimdir ancak, Hakkıdır Hakk’a tapan milletimin istiklâl, ezelden beridir hür yaşadım, hangi çılgin bana zincir vuracakmış şaşarım, enginlere sığmam taşarım, dursun bu hayasızca akın, doğacaktır sana va’dettiği günler Hakk’ın, verme dünyaları alsan da bu cennet vatani, ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl, hür yaşamış bayrağım” ifadeleri *bağımsızlığı*; “sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak/sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak, nazlı hilâl, dökülen kanlar, hangi çılgin bana zincir vuracakmış, yurduma alçakları uğratma, dursun bu hayasızca akın, kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda, etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ, değmesin ma’bedimin göğsüne nâ-mahrem eli, ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli, hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyet” ifadeleri ise *bağımsızlığa, vatana, namusa bir tehdit olduğu ve bunları koruma amacıyla bir mücadelenin gerçekleştiği* önvaryımını uzlaşımalsı olarak ortaya çıkarır.

Sancak ve ocak ifadelerinin önvaryımları “ordu” ve “millet”tir. Sancağı olan bu ordunun ocağı, asker ocağıdır. Bu ifadeler Türklerin her bireyinin bir asker olarak görüldüğü, her birinin devletin ve vatanın varlığı için mücadele etmekten geri durmadığı, durmayacağı "ordu millet anlayışı" nı önvaryımlamaktadır.

Art gönderim ve ön gönderimlerle şiir içindeki bağdaşıklık sağlanmıştır. Şiirin dokuzuncu bendinde yer alan *o zaman* tamlaması bir önceki dörtlükte yer alan *“Değmesin ma’bedimin göğsüne nâ-mahrem eli! / Bu ezanlar-ki şehâdetleri dinin temeli / Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.”* mısralarına art gönderimde bulunur ve şiirin anlamsal bütünlüğünün sağlanmasında en belirgin örnek olarak gösterilebilir.

Önvaryım tetikleyicileri, her zaman sınıflandırıldığı gruptaki önvaryımı sağlamayıp bir tetikleyici bazen başka bir önvaryımı ortaya çıkarmaktadır. *Ne bu şiddet, bu celâl?* ifadesi bir soru yapısıyken yapısal önvaryım yerine varoluşsal önvaryım; *Hangi çılgin bana zincir vuracakmış* soru tümcesi yapısal önvaryım tetikleyicisidir fakat burada “bana zincir vurmak isteyen bir çılgin var” sözcüsünü önvaryımlarak varoluşsal bir önvaryım ortaya çıkarmıştır. *Şühedâ fıskıracak toprağı sıkıksan, şühedâ* şartlı yapısı normalde “toprağı sıkımsan şühedâ fıskırmayacak” şeklinde karşı olgusal bir önvaryım oluşturacak yapısal önvaryım tetikleyicisi olmasına karşın burada bu önvaryım ortaya çıkmamaktadır.

Şiir boyunca belli hitaplar ve bunların önvaryımları mevcuttur. Bu önvaryımlar, şiirin kimler için yazıldığına ortaya konması adına önem arz eder. *Korkma* ifadesi başta şairin kendisi olmak üzere “Türk milleti”ni önvaryımlar. Şiirde iki yerde geçen bu ifade önvaryımlar aynıdır: korkan biri var ve korkmamalı, korkulan bir şey var. *Çatma, ey nazlı hilâl* ve *sana* ifadeleriyle uğruna mücadele verilen “bayrak”; *arkadaş* ile “Türk askeri/Mehmetçik”, *Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı, sen şehîd oğlusun* ifadeleriyle “Türk gençliği”, *İlâhî* ile “Müslümanların yaratıcısı olan Allah” önvaryımlamaktadır. Buradan da İstiklâl Marşı’nın “geçmişten geleceğe Türk milletinin tüm bireylerine hitap ettiği, bu milletin Müslüman olduğu” genel önvaryımına ulaşılır.

Belirlenen önvaryımlar ile İstiklâl Marşı’nın iletisinin *“Türk milleti yüce ve bağımsızdır, kimse onun bağımsızlığına engel olamaz. Eğer biri bu bağımsızlığa engel olmak isterse Türk milleti vatani, bayrağı ve dini için korkusuzca savaşır, savaşmalıdır.”* ifadesi olduğu ortaya çıkar.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları [Yusuf Söylemez (YS), Berrin Kasımoğlu Sönmez (BKS)]: Fikir-YS; Tasarım-YS, BKD; Denetleme-YS; Kaynaklar-BKD; Veri Toplama ve/veya İşleme-BKD; Analiz ve/ veya Yorum-YS, BKD; Literatür Tarama-BKD; Yazıyı Yazan-BKD; Eleştirel İnceleme-YS, Diğer, BKD

Çıkar Çatışması: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazarlar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions [Yusuf Söylemez (YS), Berrin Kasımoğlu Sönmez (BKS)]: Concept -YS; Design-YS, BKD; Supervision-YS; Resources-BKD; Data Collection and/or Processing-BKD; Analysis and/or Interpretation- YS, BKD; Literature Search-BKD; Writing Manuscript-BKD; Critical Review-YS; Other-BKS

Conflict of Interest: The authors have no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The authors declared that this study has no financial support.

Kaynaklar

- Açıkgöz, Ö. (2000). *Türk Müslümanlığı*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü]. İstanbul.
- Aksan, D. (2015). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim*. TDK Yayınları.
- Aksan, D. (2021). *Anlambilim, anlambilim konuları ve Türkçenin anlambilimi*. Bilgi Yayınevi.
- Alan, N. (2022). Vesîletü'n-Necât'ta bağımsız gönderim öğeleri. *Disiplinlerarası Dil Araştırmaları Dergisi*, 5, 1-17.
- Aydın, H. (2011). "Dilde en az çaba ilkesi" üzerine. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi (IUSES)*, 1(1), 1-6.
- Beaver, D. I., Geurts, B. & Denlinger, K. (2021). Presupposition. Edward N. Zalta (Ed.), *The Stanford Encyclopaedia of Philosophy*, (Spring 2021 Edition) içinde (s.1-68).
- Brinton, L. J., & Brinton, D. M. (2010). *The linguistic structure of modern English*. Philadelphia John Benjamin's Publishing Company.
- Çetin, E. (2022). Osmanlı bayraklarında ay ve ay yıldız. *Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi*, (83), 81-105.
- Demirci, K. (2015). En az çaba yasası ve Kazak Türkçesindeki yaygın örnekleri. *Bilig, Kış* (72), 25-42.
- Gemalmaz, E. (1982). *Standart Türkiye Türkçesi (STT)'nin formalarının enformatif değerleri ve du değerlerin ihtiyaç halinde bu dilin gelişimine muhtemel etkileri*. Erzurum.
- Günay, V.D. (2007). *Metin bilgisi*. Multilingual Yayınları.
- Günay, V.D. (2018). *Söylem çözümlemesi*. Papatya Yayıncılık Eğitim.
- Güneş, A. (2021). Eleştirel söylem analizi çerçevesinde metin çözümlemesi: İstiklâl Marşı örneği. *Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 8 (1), 152-168.
- İmer, K., Kocaman, A. ve Özsoy, A. S. (2011). *Dilbilim sözlüğü*. Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.
- Karaağaç, G. (2015). *Türkçenin ses bilgisi*. Kesit Yayınları.
- Karaca, H. (2021). En az çaba yasasının dil alanlarında işleyişi. *Turkish Studies-Language*, 161(1), 359-370.
- Karaoğlu: (2021). Risâletü'n-Nushiyye'de önvarsayım tetikleyicilerinin çözülmesi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22 (Özel sayı), e-ISSN: 2667-8683.
- Karttunen, L. (2016). Presupposition: What went wrong?. *Proceedings of Salt*, 26, 705-731.
- Khaleel, L. M. (2010). An analysis of presupposition triggers in English journalistic texts. *J. Of College of Education for Women*, 21(2), 523-551.
- Kıran, Z. (2002). *Dilbilime giriş*. Seçkin.
- Korkut, E. (2012). Bile: Kullanım değerleri bile kullanımında önvarsayımlar ve imalı anlamlar. *Turkish Studies*, 7(4), 145-162.
- Koşaner, Ö., & Oktar, L. (2006). Önvarsayım tetikleyicileri olarak önce ve sonra. Y. Çotuksöken & N. Yalçın (Ed.), *XX. Dilbilim Kurultayı Bildirileri* içinde (s.381-391). TC. Maltepe Üniversitesi Yayınları.
- Kumova, Metin: (2008). Türkçede kullanılan işlev kelimelerin Zipf 1. Kanunu esasında değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 23(2), 467-475.
- Levinson: C. (2008). *Pragmatics*. New York: Cambridge University Press.
- Meibauer, J. (2001). *Pragmatik*. Tübingen: Stauffenberg Einführungen.
- Polat, M. (2020). Is The semantics-pragmatics distinction a stipulative distinction? *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 19(3), 885-904.
- Sander, T. (2021). Understanding Frege's notion of presupposition. *Synthese*, 199, 12603-12624.
- Saltuklu, Z. (2019). Türklerin devlet anlayışı. *AUSBD*, 2(4), 2-12.
- Simons, M. (2006). Presupposition without common ground. Carnegie Mellon University, September, 1-26.
- Simons, M. (2010). Presupposing. *Carnegie Mellon University*, June, 1-19.
- Wolf, U. (1985). *Eigennamen: Dokumentation einer kontroverse*. Berlin: Suhrkamp.
- Yılmaz, E. (2014). *Temel dilbilgisi terimleri sözlüğü*. Pegem Akademi.
- Simons, M. (2021). Önvarsayım (Presupposition) konusuna edimibilimsel yaklaşım. A. Celepoğlu, A. Doğan, A. Gençtürk Demirel, M. N. Doğan ve R. Özyürek (Ed.), *XVI. Uluslararası Büyük Türk Dili Kurultayı Bildirileri Kitabı* içinde (112-118)
- Yule, G. (1996). *Pragmatics*. Oxford University Press.
- https://www.tccb.gov.tr/assets/dosya/istiklalmarsi_metin.pdf E.T: 22.08.2023
- <https://kuran.diyaret.gov.tr/mushaf/kuran-meal-2/tevbe-suresi-9/ayet-111/kuran-yolu-meali-5> E.T: 29.08.2023.
- <https://avys.omu.edu.tr/storage/app/public/safa.celebi/133717/Metin%20Bilgisi%20Kavramlar%C4%B1.pdf> E.T: 01.09.2023.

Structured Abstract

A common knowledge between the speaker/writer and the speaker/listener/reader is necessary for the health and continuity of communication. While this information is sometimes explicitly stated in the utterance, it is usually not explicitly included in the utterance. The implicit knowledge known by the sender and the receiver during the construction of the utterance is called presupposition. Presupposition can be defined in more detail as "all the information that the speaker/writer does not explicitly mention in the utterance, but which emerges depending on the lexical and syntactic structure of the utterance, and which the listener/reader accepts that he/she knows for sure". When classifying presuppositions, they are usually classified according to their triggers. A presupposition trigger is each unit of speech, each structure in a sentence that is the source of the presupposition, that is, each unit of speech that realizes the presupposition.

This study discusses the presuppositions and triggers of these presuppositions in the National Anthem, which was adopted by the Turkish Grand National Assembly on March 12, 1921, and became the national anthem of the Turkish nation and has an important place for the Turkish nation. The study aims to determine the presuppositions and presupposition triggers of this text, which has a unifying and integrating effect on the people from the time of the National Struggle to the present day and contains the common memory of a nation, and to emphasize the messages that the poem conveys through presuppositions as well as its carrier of historical and cultural codes. The entire National Anthem was analyzed in the study. This study was conducted according to qualitative research methods. The data of the study were collected by document analysis method and the data obtained were analyzed by descriptive analysis method. The National Anthem, which was written during the years of the National Struggle and bears the traces of this context, contains existential (50), lexical (42), structural (6), non-factual (3), and counterfactual (2) types of presupposition. Among the types of references, which are one of the important elements of the principle of cohesion in linguistics, it was observed that external references (2), post-references (10), and preliminary references (1) also provided presuppositions. While the anthem contains the most existential presuppositions and triggers, the least type of presupposition is counterfactual. The fact that there are the least counterfactual presuppositions can be attributed to the fact that the text was written to reflect the realities of the period.

Identifying the presupposition in the presuppositions provided by consensual presupposition triggers is an element that requires a command of the political, cultural, historical, social, etc. aspects of the society to which the word or text belongs. The fact that the expression "Yırtarım dağları" presupposes the "Ergenekon incident", those lying without shrouds presuppose "martyrs", and the expressions "Western civilization and the Entente" presuppose "Western civilization and the Entente States" clearly shows this aspect of the consensual presupposition. The presuppositions generated by this trigger can be the subject of a study in itself.

Considering the text as a whole, it has been determined that expressions or structures in different places reveal general presuppositions when they come together. These general presuppositions are as follows: "Turkish nation/race/nation", "Muslim", "enemy", "independence", and "purpose of the war". In addition, there are "addressees or entities" throughout the poem, and it has been observed that these are also statements that reveal presuppositions. The addressees and their presuppositions are as follows: The expression "do not be afraid" presupposes the "Turkish nation", especially the poet himself. The phrases "don't be afraid, O crescent moon and you" presuppose the "flag" for which a struggle is waged; the phrase "friend" presupposes the "Turkish soldier/Mehmetçik"; the phrase "don't pass the ground you tread by calling it soil, recognize that you are the son of a martyr" presupposes the "Turkish youth"; and the phrase "God, the creator of Muslims" presupposes the "God". When these are brought together, the general assumption is reached that the National Anthem "addresses all members of the Turkish nation from the past to the future and that this nation is Muslim".

Since presuppositions are an important element in communication to fully convey and understand the message, based on all these presuppositions, it can be concluded that the message of the Turkish National Anthem is "The Turkish nation is supreme and independent, no one can prevent its independence. If anyone wants to prevent this independence, the Turkish nation will and must fight fearlessly for its homeland, flag, and religion."